

משרד 1842
אוגוסט 2017

אדונים נכבדים,

הנדון: חוזר מס הכנסה 3/2017 - רשות המסים
יישום הסכם ה-FATCA

תוכן עניינים

1. **מבוא**
  - 1.1. רקע
  - 1.2. מטרת החוזר
2. **הגדרות**
3. **מוסדות פיננסיים פטורים או שאינם חייבים בדיווח וחסבונות פיננסיים מוחרגים**
  - 3.1. כללי
  - 3.2. ישויות וגופים שהוחרגו
  - 3.3. מוסדות פיננסיים בעלי פעילות מוגבלת שיראו אותם כאילו ועומדים בהוראות ההסכם
  - 3.4. ישויות השקעה שרואים אותם כאילו עומדים בהוראות ההסכם
  - 3.5. חשבונות פיננסיים שהוחרגו ולא יראו כחשבונות בני דיווח, בכפוף למגבלות המפורטות בנספח 2 להסכם
4. **בדיקת נאותות**
  - 4.1. כללי
  - 4.2. בדיקות נאותות על חשבונות קיימים בבעלות יחיד
    - 4.2.1. חשבונות פיננסיים לגביהם אין צורך לבצע בדיקת נאותות
    - 4.2.2. חשבונות קיימים של יחיד ששווים אינו עולה על מיליון דולר
    - 4.2.3. חשבונות קיימים של יחיד ששווים עולה על מיליון דולר
    - 4.2.4. סיווג חשבון פיננסי כחשבון שאינו בר דיווח על אף מציאת סממן של ארה"ב
  - 4.3. בדיקת נאותות של חשבונות קיימים של ישות
    - 4.3.1. חשבונות פיננסיים קיימים לגביהם אין צורך לבצע בדיקת נאותות
    - 4.3.2. חשבונות פיננסיים של ישות שיתרת הסגירה עולה על \$250,000 ב-30 ליוני 2014 או שיתרת הסגירה עולה על מיליון דולר בסוף שנת 2015 או בסוף כל שנת מס אחרת
    - 4.3.3. חשבונות פיננסיים קיימים של ישות שיש לסווג כחשבונות בני דיווח
  - 4.4. בדיקות נאותות של חשבונות חדשים בבעלות יחיד
    - 4.4.1. חשבונות פיננסיים חדשים לגביהם אין צורך לבצע בדיקת נאותות והעברת מידע
    - 4.4.2. בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים חדשים שלא הוחל לגביהם פטור

- 4.4.3. חשבונות פיננסיים חדשים של יחיד שיש לסווגן כחשבונות בני דיווח
- 4.5. בדיקות נאותות של חשבונות חדשים בבעלות של ישות
- 4.5.1. חשבונות פיננסיים חדשים לגביהם אין צורך לבצע בדיקת נאותות והעברת מידע
- 4.5.2. בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים חדשים לגביהם לא הוחל הפטור
- 4.5.3. חשבונות פיננסיים חדשים של ישות שיש לסווגן כחשבונות בני דיווח
- 4.6. בדיקות נאותות של חשבונות מעבר בבעלות יחיד
- 4.7. בדיקות נאותות של חשבונות מעבר בבעלות ישות
- 4.8. חובת הודעה של המוסד הפיננסי לבעלי החשבון בדבר סיווג החשבון כחשבון בר דיווח
- 4.9. הוראות כלליות
- 5. חובת רישום ודיווח**
- 5.1. חובת רישום – כללי
- 5.2. רישום מוסד פיננסי שאינו חייב בדיווח
- 5.3. רישום מוסד פיננסי חייב בדיווח
- 5.4. חובת דיווח
- 5.5. מועדי דיווח
- 5.6. אופן הדיווח
- 6. סנקציות**
- 6.1. עיצום כספי בשל אי עמידה בהוראות 135ג לפקודה
- 6.1.1. עיצום כספי – כללי
- 6.1.2. הליך הטלת העיצום
- 6.1.3. מועד לתשלום
- 6.1.4. ערעור על החלטת המנהל
- 6.2. פרסום בדבר הטלת עיצום כספי
- 6.3. שמירת אחריות פלילית
- 6.4. הוראות מעבר
- 7. חובת ניכוי במקור ממוסדות פיננסיים שאינם משתתפים**
- נספח 1 – מזכר הבנות
- נספח 2 – טופס 941
- נספח 3 – טופס 940
- נספח 4 – שאלות ותשובות

ביום ה-18 במרס 2010 נחקק בקונגרס האמריקאי חוק ה- **Foreign Account Tax Compliance Act** (להלן - "**חוק FATCA**"), שמטרתו מניעת התחמקות מתשלום מס על ידי תושבי או אזרחי ארצות הברית (להלן - "**ארה"ב**") באמצעות חשבונות פיננסיים המנוהלים מחוץ לארה"ב והגברת האכיפה והציות לדיני המס בארה"ב. בהתאם לחוק ה-FATCA כל מוסד פיננסי מחוץ לארצות הברית מחויב לבצע בדיקת נאותות לחשבונות המנוהלים על ידו ולבחון האם בעלי החשבונות הם אזרחי או תושבי ארצות הברית לצרכי מס. בהתאם לתוצאות בדיקת הנאותות המוסד הפיננסי מתחייב להעביר לרשות המס בארצות הברית (להלן - "**IRS**"), אחת לשנה, מידע אודות חשבונות שבעליהם במישרין או בעקיפין הינם אזרחי או תושבי ארצות הברית לצרכי מס (להלן - "**חשבונות אמריקאים**"), וכן מידע על חשבונות שבעליהם סרבו לשתף פעולה עם המוסד הפיננסי בבדיקת הנאותות. מוסד פיננסי שלא יציית להוראות חוק FATCA יוכרז כ"מוסד פיננסי שאינו משתתף" ויהיה כפוף לסנקציה של ניכוי במקור בשיעור של 30% מכל תשלום ממקור הכנסה אמריקאי. אי ציות להוראות על ידי גופים פיננסיים עלול להסב להם ולמשק בו הם פועלים נזק כלכלי כבד. כחלופה להחלת הוראות חוק FATCA על ידי המוסדות הפיננסיים באופן ישיר מול הרשויות האמריקאיות, ללא חקיקה בדין הפנימי במדינה הרלוונטית, ניתנה על ידי ארצות הברית החלופה להתקשר עם מדינות בהסכם בילטרלי בשני מודלים אפשריים:

- **מודל 1** - המידע יועבר, מכוח חקיקה פנימית במדינה הרלוונטית, מהמוסדות הפיננסיים לרשות המס במדינה עימה נחתם ההסכם והיא תעביר את המידע ל-IRS (להלן - "**מודל 1**").
- **מודל 2** - המידע יועבר, מכוח חקיקה פנימית במדינה הרלוונטית, ישירות מהמוסדות הפיננסיים ל-IRS (להלן - "**מודל 2**").

הסכם ה-FATCA בין ישראל לארה"ב

ביום 30 ביוני 2014 חתמה מדינת ישראל עם ממשלת ארה"ב על הסכם לשיפור ציות מס בינלאומי ויישום חוק ה-FATCA (להלן - "**הסכם ה-FATCA**"), הסכם ה-FATCA עליו חתמה מדינת ישראל הינו בהתאם למודל 1. ממשלת ישראל התחייבה במסגרת ההסכם להורות בחקיקה למוסדות הפיננסיים הישראליים, לבצע בדיקות נאותות לחשבונות הפיננסיים המנוהלים על ידם ולהעביר לרשות המסים בישראל מידע אודות חשבונות אמריקאים. ממשלת ארצות הברית התחייבה במסגרת ההסכם להעביר מידע לגבי חשבונות פיננסיים בבעלות תושבי ישראל במישרין או בעקיפין.

בנוסף, הסכם ה-FATCA כולל שני נספחים:

- נספח 1 – כולל פירוט לגבי האופן בו יבצעו המוסדות הפיננסיים את בדיקת הנאותות ואת זיהוי בעלי החשבונות כתושבי או אזרחי ארה"ב (ראה סעיף 4 לחוזר).
- נספח 2 – כולל רשימה של מוסדות פיננסיים הפטורים מדיווח וחשבונות פיננסיים המוחרגים מדיווח (ראה סעיף 3 לחוזר).

בהתאם להסכמות עם ה-IRS, הדיווח הראשון לארה"ב יהיה בגין השנים 2014 (החל ממועד חתימת הסכם ה-FATCA) ו-2015 ויועבר בשנת 2016. לאחר מכן, העברת המידע תבוצע אחת לשנה בגין השנה שקדמה לה.

בנוסף, בתאריך 30.6.2014 הועבר מזכר הבנות (**Memorandum of Understanding**) בין ממשלת ישראל לממשלת ארצות הברית (להלן - "**מזכר הבנות**") שבו ניתנו הבהרות להסכם ונספחיו במענה ליחודיות הקיימת בישראל (ראו נספח 1 לחוזר זה). בתאריך 14.7.2016 פורסם ברשומות החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מספר 227), התשע"ו-2016 (להלן - "**החוק**"), בגדרו נקבעו הוראות לצורך יישום הסכם ה-FATCA ויישום הסכמים נוספים לחילופי מידע אוטומטיים לגבי חשבונות פיננסיים. החוק נכנס לתוקף עם התקנת תקנות מס כנסה (יישום הסכם ה-FATCA), התשע"ו-2016 (פורסמו בתאריך 4.8.2016) (להלן - "**תקנות FATCA**" ו"או **התקנות**"). יצויין כי בימים

אלה נדונה בכנסת הצעת חוק לפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון) (שירותי פיקדון ואשראי ללא ריבית), התשע"ז-2016, שמטרתה העיקרית היא הסדרת הפיקוח על גמ"חים. התייחסות מפורשת לנושא הגמ"חים תינתן בתום הליכי החקיקה בכנסת, או בתוך שנתיים מיום פרסומו.

1.2 מטרת החוזר

מטרת חוזר זה הינה מתן הבהרות למוסדות הפיננסיים בישראל, ליחידים ולישויות אשר בבעלותם חשבונות פיננסיים בישראל לגבי יישום הסכם ה-FATCA. יודגש כי מטרת חוזר זה הינה מתן הבהרות כאמור ובכל מקרה החוק והתקנות ליישום הסכם FATCA שהוצאו מכוחו גוברים על חוזר זה. בנוסף אין לראות בחוזר זה עמדה המחייבת את ה-IRS.

2. הגדרות

2.1 "מוסד פיננסי" (FFI) – כאמור לעיל, חובות הדיווח מכוח הסכם ה-FATCA חלות על "מוסד פיננסי ישראלי מדווח". מכאן שישנה חשיבות רבה לסיווגה של ישות כ"מוסד פיננסי". ככלל, מוסד פיננסי הוא גוף המחזיק בכנסים פיננסיים בעבור אחרים. סעיף 135ב לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן – "הפקודה") מגדיר ארבע סוגי מוסדות פיננסיים (Financial Institution), בדומה למוגדר בהסכם ה-FATCA: "מוסד לפיקדונות" (Depository Institution), מוסד למשמורת (Custodial Institution), ישות השקעות (Investment Entity) חברת ביטוח מסוימת (Specified Insurance Company), כפי שיפורטו להלן:

2.1.1 "מוסד לפיקדונות" – מוסד שבמהלך הרגיל של עסקיו הבנקאיים או עסקים דומים, מחזיק פיקדונות כספיים בעבור אחרים ומנהל אותם. דוגמה מובהקת למוסד כאמור היא תאגיד בנקאי. יחד עם זאת יכולים להיכלל בהגדרה זו גם גופים אחרים המקבלים פיקדונות בעבור אחרים כך לדוגמה:

- חברה המספקת כרטיסי אשראי הנטעים בסכומי כסף מראש (Pre-paid) ע"י הלקוח.
- אתרי מסחר מקוונים המנהלים חשבונות כספיים בעבור משתמשי האתר.
- נותני שירותי מטבע אשר מנהלים פיקדונות בעבור אחר.

לעומת זאת ישנם מקרים בהם גוף מחזיק פיקדונות בעבור אחר לא יחשב כמוסד לפיקדונות לעניין זה. לדוגמה:

- עורך דין המחזיק כספים בפיקדון נאמנות לצורך ביצוע עסקה במקרקעין.
- בית אבות המחזיק בפיקדון של דייר לאורך תקופת מתן השירות.

2.1.2 "מוסד למשמורת" – מוסד המחזיק נכסים פיננסיים בשביל אחר והכנסת המוסד מנכסים אלו או מהשירותים הניתנים בגינם שווים או עולים על 20% במצטבר מכלל הכנסות אותו מוסד בתקופה הקצרה מבין שלוש שנים או פרק הזמן שחלף מיום הקמת המוסד.

בין השירותים הניתנים בגין הנכסים הפיננסיים ניתן למנות בין היתר:

- שירותי ניהול ועמלות העברה.
  - עמלות קניה ומכירה של הנכסים הפיננסיים.
  - מתן אשראי.
  - ייעוץ פיננסי.
  - שירותי סליקה.
- בגדר הגופים היכולים להיחשב כמוסד למשמורת, ניתן למנות בין היתר גם "חברת רישומים" ו-"חברת נאמנות".

2.1.3 **"ישות השקעות"** – ישות, העוסקת למען לקוחותיה באחד או יותר מאלה, או ישות המנוהלת בידי ישות כאמור:

- מסחר במכשירים פיננסיים.
- ניהול תיקי השקעות.
- השקעה או ניהול כסף בדרך אחרת או בעבור אחר.

דוגמה מובהקת לישות השקעות היא "בית השקעות" או "קרנות השקעה".

2.2.4 **"חברת ביטוח מסוימת"** – חברת ביטוח או חברה המתזיקה בחברת ביטוח אשר מנפיקה אחד או יותר מאלה:

- חוזה קצבה או אנונה – חוזה על פיו מתחייבת חברת הביטוח לשלם תשלומים לתקופה שנקבעה ביחס לתוחלת החיים של המבוטח.
- חוזה ביטוח בעל ערך פדיון – חוזה ביטוח שמאפשר פדיון כספי בסכום בשקלים חדשים העולה על 50,000 דולר בעת תום או ביטול חוזה הביטוח או קבלת הלוואה בהתאם לחוזה הביטוח או בהתייחס אליו, לפי הגבוה מבניהם.

יודגש, כי החזר פרמיה או קבלת שיפוי בגין נזק שנגרם לאדם בתאונה או מחלה, או חלוקת רווחי חיתום בחוזה ביטוח קבוצתי, לא יחשבו כפדיון כספי.

2.2 **"מוסד פיננסי מדווח"** – מוסד פיננסי המדווח לפי מודל 1 להסכם ה-FATCA.

2.3 **"מוסד פיננסי ישראלי"** – כל אלה מאלה:

2.3.1 מוסד פיננסי תושב ישראל, למעט סניף של מוסד פיננסי כאמור הנמצא מחוץ לישראל ומחוץ לאזור כהגדרתו בסעיף 3א לפקודה.
2.3.2 סניף של מוסד פיננסי תושב חוץ הנמצא בישראל.

2.4 **"מוסד פיננסי ישראלי מדווח"** – מוסד פיננסי ישראלי, שאינו מוסד ציבורי או שאינו מוסד פיננסי פטור או שאינו חייב בדיווח לפי הוראות הסכם ה-FATCA.
לצורך תקנות ה-FATCA מוסד פיננסי ישראלי מדווח יכיר בישות כמוסד ציבורי אם הציגה לפניו תעודת התאגדות ואישור של ר"ח על הגשת דוח שנתי לרשות המסים לפי סעיף 9(2)(ב) לפקודה.

2.5 **"מוסד פיננסי משתתף"** – מוסד פיננסי שפועל בהתאם להוראות ה-FATCA לפי מודל 1 להסכם ה-FATCA או מכוח הסכם מוסדות פיננסיים שנחתם ישירות מול ה-IRS.

2.6 **"מוסד פיננסי שאינו משתתף"** – מוסד פיננסי שאינו מקיים את הוראות חוק FATCA, אינו פטור מיישום חוק FATCA ואינו תושב מדינה משתתפת, או מוסד פיננסי תושב מדינה שהתקשרה בהסכם עם ארצות הברית ליישום חוק FATCA אך ה-IRS מתייחס אליו כמוסד פיננסי שאינו משתתף.

2.7 **"מדינה משתתפת"** – מדינה שהתקשרה עם ממשלת ארה"ב בהסכם ליישום חוק FATCA.

2.8 **"גוף מנכה"** – מתווך מורשה, שותפות מנכה ונאמנות מנכה שהם גופים שבסמכותם לנכות במקור בהתאם לתקנה 9(א) לתקנות FATCA.

2.9 **"חשבון פיננסי"** – חשבון המוחזק במוסד פיננסי. ישנן חמש קטגוריות של חשבונות פיננסיים:

2.9.1 **"חשבון פקדון"** – ככלל, מדובר למעשה בחשבון בו מוחזקים כספים למטרת חסכון, עו"ש, פיקדון לזמן קצוב, השקעה, או מכשירים דומים המוחזקים במוסד פיננסי.

- 2.9.2 "חשבון למשמורת" – חשבון בו מוחזקים לטובת אדם אחר מכשירים פיננסיים או חוזים לצורך השקעה, למעט חוזה ביטוח או אנונה. לדוגמה: חשבון בו מוחזקים אג"ח, מניות, אופציות נגזרים וכיוצא באלו.
- 2.9.3 חוזה קצבה או אנונה שהונפקו ע"י חברת ביטוח מסוימת.
- 2.9.4 חוזה ביטוח בעל ערך פדיון שהונפקו ע"י חברת ביטוח מסוימת.
- 2.9.5 חשבון שמנוהל במוסד פיננסי שהינו ישות השקעות כדוגמת קרן הון סיכון או קרן השקעות פרטית – כל זכות בהון או בחוב שבישות האמורה שאינה סחירה בשוק ני"ע מוסדר.
- 2.10 "בעל חשבון פיננסי" – אדם המחזיק בחשבון פיננסי או שהמוסד הפיננסי רואה בו כבעל החשבון.** במקרה בו החשבון מנוהל במוסד הפיננסי עבור או לטובת אדם אחר, יראו באותו אדם אחר כבעל החשבון. לדוגמה במקרה של חשבון ע"ש נאמנות החל עליה פרק רביעי 2 לפקודה.
- על אף האמור, בחשבון פיננסי שהינו חוזה ביטוח או חוזה קצבה או חוזה אנונה יראו כבעל החשבון, עד להתגבשות הזכות לתשלום על פי החוזה, את הזכאי למשוך את ערך הפדיון או לשנות את המוטב וכן מי שמוגדר בחוזה כבעל החוזה או כזכאי לתשלום על פי החוזה.
- 2.11 "חשבון פיננסי בר דיווח" – חשבון פיננסי שלאחר ביצוע בדיקת נאותות (ראה סעיף 4 לחוזר זה) נמצא כי בעל החשבון בו הינו תושב ארצות הברית או ישות לא פיננסית פסיבית שבעל השליטה בה הוא תושב ארצות הברית.**
- 2.12 ישות לא פיננסית (NFFE) – ישות שאינה עונה להגדרת מוסד פיננסי כאמור. ישות מסוג זה אינה חייבת ברישום או בדיווח לצורך הסכם FATCA.**
- 2.13 ישות לא פיננסית אקטיבית (ACTIVE NFFE) – ישות שאיננה תושבת ארצות הברית ואשר מתקיימים לגביה אחד או יותר מהבאים:**
- 2.13.1 פחות מ-50% מהכנסותיה פסיביות (כהגדרתם, לצורכי FATCA בלבד, בסעיף 1.1472-1 (c)(1)(iv) לתקנות ה-FATCA האמריקאיות) וגם פחות מ-50% מהכנסים שלה הפיקו הכנסות פסיביות או הוחזקו לשם כך.
- 2.13.2 תאגיד נסחר בבורסה או ישות הקשורה אליו.
- 2.13.3 ישות שהתארגנה בטריטוריה של ארה"ב, כהגדרתה בהסכם, וכל בעליה אזרחי אותה טריטוריה.
- 2.13.4 גוף ממשלתי או בנק מרכזי שאינם אמריקאים או ארגון בינלאומי.
- 2.13.5 ישות שמרבית פעילותה כוללת החזקה מלאה או חלקית בהון של חברות בנות (אחת או יותר) העוסקות בפעילות עסקית שאינה פעילות של מוסד פיננסי, או מתן שירותים לחברות אלו. יודגש כי פעילות כקרן השקעה כדוגמת קרן הון סיכון, קרן הון פרטית וכד' תחשב כ"ישות לא פיננסית פסיבית".
- 2.13.6 ישות שלא החלה בפעילות עסקית ממועד התאגדותה ומחזיקה נכסים בכוונה להפעיל עסק שאינו מוסד פיננסי, ובלבד שלא עברו 24 חודשים ממועד התאגדותה.
- 2.13.7 ישות שלא פעלה כמוסד פיננסי בחמש השנים האחרונות והיא בתהליך חיסול פעילותה ומכירת נכסיה או בתהליך ארגון מחדש מתוך כוונה להפעיל עסק שאינו מוסד פיננסי.
- 2.13.8 ישות העוסקת בעיקר במימון וגידור עסקאות עבור ישויות קשורות שהינן חלק מקבוצת חברות, ועיקר פעילותה העסקית של הקבוצה שונה מזו של מוסד פיננסי.
- 2.13.9 הישות הינה "NFFE מוחרג", והוחרגה באופן ספציפי בתקנות על ידי משרד האוצר האמריקאי.
- 2.13.10 ישות שבמהותה הינה מוסד ציבורי או מוסד ללא כוונת רווח (להלן – "מלכ"ר") וכן ארגון מקצועי, לשכת מסחר, ארגון עובדים וגופים דומים. יצוין כי מזכר ההבנות מבחיר כי חברה לתועלת הציבור (כהגדרתה בחוק החברות, תשנ"ט-1999) או עמותה (כהגדרתה בחוק העמותות, תש"ס-1980) העונים להגדרת "מוסד ציבורי" בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה יחשבו כישות לא פיננסית אקטיבית. ישויות אחרות מסוג זה יחשבו כישות לא פיננסית אקטיבית רק במידה והם אינם בגדר "מוסד פיננסי".

2.14 ישות לא פיננסית פסיבית (PASIVE NFFE) – "ישות לא פיננסית, שאיננה "ישות לא פיננסית אקטיבית".

2.15 "תיעוד עצמי" – טופס W-8 של ה-IRS המשמש כהצהרה בדבר בעלות או בעלות ביושר בחשבון, או טופס מוסכם דומה אחר אשר יכלול את הפרטים הנדרשים למוסד הפיננסי לצורך זיהוי בעל החשבון בהתאם לחובת בדיקת הנאותות כמפורט בסעיף 4 להלן. יובהר כי תיעוד עצמי יכול להתקבל על ידי המוסד הפיננסי גם באמצעים אלקטרוניים ובלבד ששוכנע המוסד הפיננסי, בתאם לניהול הסיכונים שלו כי התיעוד העצמי אמין.

2.16 "תושב ארצות הברית (US PERSON)" – אחד מאלה:

2.16.1 יחיד שהוא תושב או אזרח ארצות הברית.

2.16.2 תאגיד או שותפות שהתאגדו בהתאם לחוקי ארצות הברית.

2.16.3 נאמנות שלבית המשפטית בארצות הברית יש הסמכות לקבל החלטות שיפטיות לגבי ניהולה.

2.16.4 נאמנות שלתושב ארצות הברית ישנה סמכות לשלוט בקבלת ההחלטות המהותיות בה או בעיזבונו של הנפטר שהוא אזרח או תושב ארצות הברית.

בהתאם להוראות סעיף (1)(ff) להסכם ה-FATCA יתכנו מצבים שבהם גם גופים תושבי ארצות הברית שעונים להגדרה זו יוחרגו ממנה ולא יחשבו כתושבי ארצות הברית לצורכי דיווח FATCA, לדוגמה: תאגיד שמניותיו נסחרות בבורסה, גוף ממשלתי בבעלות מלאה של ארצות הברית.

2.17 "חשבון קיים" – חשבון פיננסי שנפתח עד לתאריך 30.6.2016.

2.18 "חשבון מעבר" – חשבון פיננסי שנפתח מהתאריך 30.6.2016 ולפני ה-4.8.2016 (יום התחילה של התקנות).

2.19 "חשבון חדש" – חשבון שנפתח מהתאריך 4.8.2016 ואילך (יום התחילה של התקנות).

3. מוסדות פיננסיים פטורים או שאינם חייבים בדיווח וחשבונות פיננסיים מוחרגים

3.1 כללי

במסגרת נספח 2 להסכם ה-FATCA, מפורטים סוגי חשבונות פיננסיים אשר יוחרגו מהגדרת חשבון פיננסי, כך שמוסד הפיננסי המנהל את החשבון לא ידווח על חשבונות אלו ועדיין יחשב כמוסד פיננסי משתתף. בנוסף, נקבע בנספח זה כי ישויות וגופים מסוימים באמצעותם מנוהלים כספים, אשר בין היתר לא מהווים סיכון להעלמת מס, יוחרגו מהגדרת "מוסד פיננסי" ולא יהיו חייבים כלל בהעברת דיווח בהתאם להסכם ה-FATCA. יודגש כי גם מוסדות פיננסיים מוחרגים כאמור מחוייבים להירשם באתר רשות המסים באמצעות טופס רישום מוסד פטור מדיווח (טופס 941 המצ"ב כנספח 2) בו תצוין ההגדרה בנספח 2 לה הוא עונה ואשר בגינה הוא פטור מדיווח על פי ההסכם. הישויות והחשבונות האמורים מפורטים במסגרת נספח 2 להסכם ה-FATCA המצורף בתוספת 1 לתקנות ה-FATCA כפי שיוצגו בקווים כלליים להלן.

3.2 ישויות וגופים שהוחרגו:

3.2.1 ישות ממשלתית ישראלית או ישות הנשלטת ע"י ישות ממשלתית ישראלית.

3.2.2 ארגון בינלאומי (כדוגמת האו"ם) המורכב בעיקר מממשלות שאינן ארצות הברית, בעל הסכם מטה בתוקף עם ישראל והכנסתו אינה משמשת לטובת אדם פרטי.

3.2.3 בנק מרכזי – כדוגמת בנק ישראל.

3.2.4 קרן פנסיה שזכאית להטבות לפי האמנה למניעת כפל מס בין ארה"ב לישראל (לדוגמה, בהתאם למכתב ההסכמות ניתן לראות גם "קופת גמל לא משלמת" ו"קופת גמל משלמת" ככאלה הכלולים בקבוצה זו).

- 3.2.5 קרן פנסיה ישראלית אשר ככלל מספקת הטבות בעת פרישה, נכות או מוות והעומדת בתנאים המפורטים בנספח 2.
- 3.2.6 ישות שהיא מוסד פיננסי ישראלי רק משום שהיא ישות השקעות ובעלות מלאה של בעלי זכות שביושר פטורים.
- 3.3 מוסדות פיננסיים בעלי פעילות מוגבלת שיראו אותם כאילו ועומדים בהוראות ההסכם:**
- 3.3.1 מוסד פיננסי ישראלי מוסדר שאין לו מוסד קבע מחוץ לישראל בעלי בסיס לקוחות מקומי.
- 3.3.2 בנק מקומי, איגוד אשראי או ארגון אשראי שיתופי הפועל ללא רווח.
- 3.3.3 מוסד פיננסי ישראלי שאינו ישות השקעות שמנהל רק חשבונות שערכו הכולל של כל אחד מהם נמוך מ-50,000 דולר ארה"ב ושווי הנכסים הכולל שלו נמוך מ-50 מיליון דולר ארה"ב.
- 3.3.4 מוסד המוגדר כפיננסי רק בשל היותו מנפיק כרטיסי אשראי ואינו מחזיק פיקדונות בסכום העולה על 50,000 דולר ארה"ב.
- 3.4 ישויות השקעה שרואים אותם כאילו עומדים בהוראות ההסכם:**
- 3.4.1 נאמנות ישראלית שהנאמן בה הוא מוסד פיננסי אמריקאי או מוסד פיננסי משותף או מדווח.
- 3.4.2 ישות השקעה המדווחת באמצעות נותן חסות (גוף הלוקח על עצמו את כל חובות בדיקת הנאותות, הניכוי, הדיווח והבדיקות האחרות במסגרת הסכם ה-FATCA של ישות ההשקעה) העומד בדרישות סעיף 4 סעיף קטן ב(3) לנספח 2.
- 3.4.3 מוסד פיננסי המוחזק על-ידי 20 יחידים או פחות המדווח באמצעות נותן חסות שהינו מוסד פיננסי אמריקאי או מוסד פיננסי משותף או מדווח.
- 3.4.4 יועץ השקעות ומנהלי השקעות המנהלים כספים ללקוחות המופקדים על שם הלקוחות במוסדות פיננסיים משותפים.
- 3.4.5 גוף השקעה ישראלי קולקטיבי שכל הזכויות בו מוחזקות בידי בעל זכות שביושר פטור, ישות לא פיננסית אקטיבית, תושב ארצות הברית המוחרג מכוח סעיף 1(ff) להסכם ה-FATCA או מוסד פיננסי שאינו מוסד פיננסי שאינו משותף.
- 3.5 חשבונות פיננסיים שהוחרגו ולא יראו כחשבונות בני דיווח, בכפוף למגבלות המפורטות בנספח 2 להסכם:**
- 3.5.1 חשבונות פרישה ופנסיה.
- 3.5.2 חשבון חסכון למטרות שאינן פרישה או פנסיה ואשר זכאי להטבות מס.
- 3.5.3 חוזה ביטוח חיים לתקופות מוגדרות.
- 3.5.4 חשבון המוחזק על ידי עזבון ובלבד שבמסכי התיעוד של החשבון ישנו צו ירושה או צוואה או תעודת פטירה, לרבות דרך קישור מיכוני למשרד הפנים. יודגש כי האמור יחול גם במצבים בהם העיזבון אינו גוף משפטי העומד בפני עצמו.
- 3.5.5 חשבון לטובת צד ג':
- שהוקם על פי צו בית משפטי או פסק דין.
  - מכירה החלפה או חכירה של מקרקעין או של רכוש אישי להבטחת מחויבויות של הצדדים.
  - התחייבות של מוסד פיננסי בקשר להלוואה המבטחת ע"י מקרקעין לצורך תשלום מס או ביטוח הקשורים למקרקעין.
  - התחייבות של מוסד פיננסי לתשלום של מסים.
  - חשבון משותף לצדדים שלישיים שהוקם בהתאם לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 וצו מכוחו.
- 3.5.6 חשבון המנוהל ע"י מוסד פיננסי בישראל אשר מוחרג מהגדרת חשבון פיננסי על פי הסכם FATCA בין ארה"ב למדינה זרה.
- 3.5.7 חשבון של ועד בית שהוקם על פי דין.
- 3.5.8 חשבון של ועד עובדים שהוקם על פי דין.
- 3.5.9 קרן השתלמות של שכירים.
- 3.5.10 קופת גמל אליה הופרשו כספי מעסיקים להבטחת זכויות עובדיהם, כדוגמת קופה לפיצויים, מחלה, הבראה וכדומה.
- 3.5.11 חשבון נאמנות של אופציות ומניות בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה.

4. בדיקת נאותות

4.1 כללי

בהתאם לסעיף 135 לפקודה ותקנות 3 עד 5 לתקנות ה-FATCA, על המוסד הפיננסי הישראלי לבצע זיהוי פרטים של בעלי החשבונות בו ולדווח לרשות המסים בישראל והכל כפי שיפורט בהמשך. במסגרת זו מוטלת האחריות על המוסד הפיננסי לזיהוי בעלי החשבון ודיווח על חשבונות פיננסיים בבעלות תושב ארה"ב.

התקנות מתייחסות לשלושה סוגי חשבונות פיננסיים: חשבון קיים, חשבון מעבר וחשבון חדש. לגבי כל אחד מסוגי החשבונות האמורים נדרש המוסד הפיננסי לבצע בדיקות נאותות שונות.

המוסד הפיננסי יבצע את חובתו לזיהוי בעלי החשבונות המנוהלים על ידו, בהתאם לסוג החשבון (חשבון קיים, חשבון מעבר או חשבון חדש), באחת או יותר מהדרכים הבאות:

- 4.1.1 חיפוש מידע הקיים ברשותו של המוסד הפיננסי אחר סממנים מוגדרים המהווים אינדיקציה לכך שבעל החשבון הינו תושב ארה"ב.
- 4.1.2 קבלת הצהרה מבעל החשבון, שתאפשר למוסד הפיננסי לקבוע את תושבותו לצרכי מס. המוסד הפיננסי יבדוק את סבירותה של ההצהרה האמורה בהתבסס על המידע שנאסף על ידו מכוח חוק איסור הלבנת הון או מכוח כל דין אחר.
- 4.1.3 בנוגע לחברות, חיפוש אחר מידע הזמין לציבור, המפורסם על ידי החברות.

המוסדות הפיננסיים נדרשים לבצע את בדיקת נאותות לגבי החשבונות השונים בהתאם למאפייני החשבון, כך לדוגמה לגבי חשבונות קיימים. בדיקת החשבון תיעשה על בסיס מידע הקיים בידי המוסד הפיננסי, לעומת זאת בחשבונות חדשים תיערך הבדיקה על בסיס הצהרות בעל החשבון בעת פתיחת החשבון. יחד עם זאת, במידה וחל שינוי בנסיבות החשבון ו/או בעל החשבון, על המוסד הפיננסי לבדוק בשנית את מעמדו של בעל החשבון ולדווח על כך בהתאם.

במסגרת בדיקת הנאותות נדרשים המוסדות הפיננסיים לבדוק את קיומם של סממנים של ארה"ב. סממן של ארה"ב מוגדר בהסכם כאחר מאלה (להלן – "סממן של ארה"ב"):

- זיהוי בעל החשבון כאזרח או תושב ארצות הברית.
- ציון חד משמעי של מקום לידה בארצות הברית.
- מען למשלוח דואר או כתובת מגורים עדכנית בארצות הברית.
- מספר טלפון עדכני בארצות הברית.
- הוראות קבע לזכות חשבון המנוהל בארצות הברית.
- ייפוי כוח או זכות חתימה בתוקף לאדם שמענו בארצות הברית.
- מען "אצל" או "שמירת דואר" שהוא המען היחיד בחשבון.

את הסממנים הנזכרים לעיל ניתן למצוא, בין היתר, תוך עיון במסמכים הבאים: מסמכי זיהוי (כגון, דרכון או תעודת זהות), טפסי פתיחת חשבון, תיעוד מכוח חוק איסור הלבנת הון או רגולציה אחרת, טופסי ייפוי כוח או זכות חתימה בחשבון, הוראות קבע להעברת טפסים, הסכמי שותפות, מסמכי התאגדות חברה, הסכמי נאמנות או תזכיר ותקנון חברה.

יודגש כי חובה על המוסד הפיננסי לבצע בדיקות נאותות ואף לסווג חשבון כחשבון בר דיווח גם במקרים בהם התעורר אצלו חשש ממשי כי נעשתה בחשבון פעילות שמטרתה לעקוף את חובות הזיהוי והדיווח מכוח הסכם ה-FATCA (לדוגמא, הוצאת כספים מהחשבון לפני ובסמוך ליום לגבי מתבצעת בדיקת יתרת הסגירה בחשבון, כך שיתרת הסגירה בחשבון תהיה נמוכה ממיליון דולר, והחזרתם מיד לאחר מכן).

4.2 בדיקות נאותות על חשבונות קיימים בבעלות יחיד

4.2.1 חשבונות פיננסיים לגביהם אין צורך לבצע בדיקת נאותות
מוסד פיננסי ישראלי יוכל לראות חשבון פיננסי קיים של יחיד כחשבון פיננסי שאינו בר דיווח מבלי לבצע בדיקת נאותות בהתקיים אחד מאלה:

- יתרת הסגירה או שווי החשבון הפיננסי בתאריך 30.6.2014 שווה ל-50,000 דולר או נמוך ממנו.
- חוזה ביטוח בעל ערך פדיון או חוזה אנונה עם יתרה או ערך בתאריך 30.6.2014 השווה ל-250,000 דולר או נמוך ממנו.
- חוזה ביטוח או חוזה אנונה שיש מניעה על פי כל דין לבצע בו פעולת מכירה לתושב ארה"ב.
- יתרת הסגירה בחשבון פיננסי, המוגדר ככזה רק משום שהוא חשבון פיקדון, שווה ל-50,000 דולר או נמוכה ממנו.
- חשבון שהמוסד הפיננסי קיבל לגביו בעבר מבעל החשבון מידע לביסוס מעמדו של בעל החשבון כמי שאינו תושב או אזרח ארה"ב, זאת כאשר המידע התקבל במסגרת מחויבותו של המוסד הפיננסי ל-IRS בהתאם לדין בארה"ב, כמפורט בחלק 2, סעיף ו' לנספח 1 להסכם ה-FATCA (להלן – "חשבון מתועד").

חשבונות קיימים של יחיד ששוויים אינו עלה על מיליון דולר

4.2.2

בחשבון קיים, בבעלות יחיד, שיתרת הסגירה שלו או שווי, לפי העניין, עולה על 50,000 דולר ואינו עולה על מיליון דולר בתאריך 30.6.16, יבצע המוסד הפיננסי חיפוש אלקטרוני במאגרי הממוחשבים אחר סממן של ארה"ב בחשבון ו/או בעל החשבון. יחד עם זאת, לעניין הסממן של "אצל" או "שמירת דואר", מען של "אצל" מחוץ לארצות הברית או "שמירת דואר", לא יראו כסממן של ארצות הברית.

במידה ומצא המוסד הפיננסי אחד או יותר מהסממנים לעיל, יחשב בעל החשבון כתושב ארה"ב והחשבון יראה כחשבון בר דיווח בשנה בה הפך לכזה ובכל שנה עוקבת, אלא אם יוכח למוסד הפיננסי אחרת (לעניין הפרכת תושבת בארצות הברית של בעל החשבון – ראו סעיף 4.2.4 להלן).

במידה ולא נמצא אף סממן של ארה"ב, וכל עוד לא ישתנו הנסיבות, ובכללן עלית יתרת הסגירה או שווי החשבון הפיננסי על מיליון דולר, לא יחשב החשבון הפיננסי חשבון בר דיווח ולא יידרש המוסד הפיננסי הישראלי לבצע בדיקות נוספות. את הבדיקות האמורות לגבי חשבונות קיימים היתה חובה לבצע עד לתאריך 4.8.2016. יחד עם זאת, הפרה תחשב ככזו רק החל מ-20 יום ממועד זה.

חשבונות קיימים של יחיד ששוויים עולה על מיליון דולר (להלן – "חשבון בעל ערך

4.2.3

גבוה")

בחשבון פיננסי קיים, בבעלות יחיד, שיתרת הסגירה שלו או שווי, לפי העניין, עולה על מיליון דולר ביום 30.6.2014 או בסוף כל שנה שלאחר מכן יבצע המוסד הפיננסי, בנוסף לבדיקות האמורות בסעיף 4.2.2 לעיל, חיפוש תיעוד נייר בכדי למצוא סממנים של ארה"ב.

תיעוד נייר כאמור כולל בדיקה של קובץ האב של הלקוח ומסמכים שנאספו ביחס לחשבון הפיננסי, הכוללים: הסכם פתיחת חשבון או תיעוד עדכני אחר לפתיחת החשבון הפיננסי; תיעוד עדכני שקיבל המוסד הפיננסי הישראלי בהתאם להוראות מכוח חוק איסור הלבנת הון או למטרות רגולטוריות אחרות; כל טופס ייפוי כוח או זכות חתימה שבתוקף; כל הוראת קבע להעברת כספים שבתוקף;

תיעוד כאמור ייבחן על ידי המוסד הפיננסי לגבי תיק הלקוח או מסמכים הקשורים לתיק הלקוח בתקופה של 5 שנים קודם לביצוע הבדיקה. חיפוש תיעוד נייר כאמור לא יידרש במקרים בהם הבדיקה האלקטרונית העלתה מידע כלשהו לגבי כל הסממנים המתוארים להלן:

- זיהוי הלאום או מעמד התושבות של בעל החשבון.
- מען למשלוח דואר או כתובת מגורים עדכנית.
- מספר טלפון עדכני.
- הוראת קבע לזכות חשבון.
- ייפוי כוח או זכות חתימה כל שהיא בחשבון.
- מען "אצל" או "שמירת דואר" שהוא המען היחיד בחשבון.

במידה והבדיקה האלקטרונית ו/או תיעוד הנייר העלו סממן אמריקאי אחד או יותר, יחשב החשבון הפיננסי כחשבון פיננסי בר דיווח. כמו כן, יחשב החשבון הפיננסי חשבון בר דיווח אם למנהל קשרי הלקוחות במוסד הפיננסי יש ידיעה בפועל כי בעל החשבון הינו תושב ארה"ב. במידה ולא נמצא אף סממן של ארה"ב כאמור, וכל עוד לא ישתנו הנסיבות, לא יחשב החשבון הפיננסי חשבון בר דיווח ולא יידרש המוסד הפיננסי הישראלי לבצע בדיקות נוספות. את הבדיקות האמורות לגבי חשבוניות קיימים היה צורך לבצע עד ליום ה-4.8.2016. יחד עם זאת, הפרה תחשב ככזו רק החל מ-20 יום ממועד זה.

לגבי חשבון פיננסי שיתרתו לא עלתה על מיליון דולר ב-30.6.2014 ועלתה על מיליון דולר ב-31 לדצמבר של כל שנה לאחר מכן, יתבצעו הבדיקות האמורות בתוך שישה חודשים מתום השנה בה עלה השווי או השווי בחשבון על מיליון דולר.

4.2.4 סיווג חשבון פיננסי כחשבון שאינו בר דיווח על אף מציאת סממן של ארה"ב
 ככלל, מוסד פיננסי שמצא בבדיקת הנאותות אותה ביצע סממן של ארה"ב יסווג את החשבון הפיננסי כחשבון בר דיווח. על אף האמור, יכול בעל החשבון להציג בפני המוסד הפיננסי אסמכתאות המהוות הוכחה הסותרת את הסממן שנמצא ומספקת הוכחה לכך שהוא אינו תושב ארה"ב ופועל יוצא מכך החשבון אינו חשבון בר דיווח.

האסמכתאות הנדרשות הינם:

- 4.2.4.1 בגין סממן של מקום לידה בארה"ב נדרשים **כל** אלה:
- 4.2.4.1.1 תיעוד עצמי (כגון טופס W-8 או טופס דומה אחר) מבעל החשבון המצביע על כך שבעל החשבון אינו אזרח ארה"ב או תושב ארה"ב לצרכי מס.
  - 4.2.4.1.2 דרכון לא אמריקאי או תעודה מזהה ממשלתית אחרת המעידה על אזרחות או לאום שאינם ארה"ב.
  - 4.2.4.1.3 עותק של אישור על ויתור אזרחות או הסבר סביר לכך שלא קיבל אזרחות ארה"ב בעת לידתו או הסבר סביר מדוע אין לו אישור על ויתור האזרחות כאמור.
- 4.2.4.2 בגין סממן של מען דואר או מגורים בארה"ב ו/או בגין סממן של מספר טלפון בארה"ב שהוא היחיד המשוך ו/או בגין סממן של הוראת קבע לחשבון בארה"ב לחשבון נדרשים **כל** אלה:
- 4.2.4.2.1 תיעוד עצמי (כגון טופס W-8 או טופס דומה אחר) מבעל החשבון המצביעה על כך שבעל החשבון אינו אזרח ארה"ב או תושב ארה"ב לצרכי מס.
  - 4.2.4.2.2 ראיות תיעודיות כהגדרתן בחלק 6 סעיף ד' לנספח 1 להסכם ה-FATCA.
- 4.2.4.3 בגין סממן של ייפוי כוח או זכות חתימה שהוענקה למי שהמען שלו בארה"ב, או שמדובר במען של "אצל" או "שמירת דואר" או מספר טלפון בארה"ב, נדרש **אחד** מאלה:
- 4.2.4.3.1 תיעוד עצמי (כגון טופס W8 או טופס דומה אחר) מבעל החשבון המצביעה על כך שבעל החשבון אינו אזרח ארה"ב או תושב ארה"ב לצרכי מס.
  - 4.2.4.3.2 ראיות תיעודיות כהגדרתן בחלק 6 סעיף ד' לנספח 1 להסכם ה-FATCA.

4.3 בדיקת נאותות של חשבונות קיימים של ישות

4.3.1 חשבונות פיננסיים לגביהם אין צורך לבצע בדיקת נאותות
 חשבונות פיננסיים קיימים של ישות שהיתרה שלהם אינה עולה על \$250,000 נכון ל-30 יוני 2014, אין חובה לבצע לגביהם בדיקת נאותות כל עוד היתרה שלהם אינה עולה על מיליון דולר במועד מאוחר יותר.

4.3.2 חשבונות פיננסיים של ישות שיתרת הסגירה עולה על \$250,000 ב-30 יוני 2014 או שיתרת הסגירה עולה על מיליון דולר בסוף שנת 2015 או בסוף כל שנת מס אחרת
 לגבי חשבונות פיננסיים קיימים של ישות שיתרתם עולה על האמור, המוסד הפיננסי יבצע בדיקת נאותות במסגרתם יקבע האם בעל החשבון הינו תושב ארה"ב.

בדיקה כאמור תבצע באמצעות בדיקת המידע שנמצא ברשותו של המוסד הפיננסי לגבי זהות בעל החשבון לצורך קשרי לקוחות או לצורך רגולציה אחרת, כגון החוק לאיסור הלבנת הון וכוללת אינדיקציה לגבי מקום התאגדות או המען של בעל החשבון בארה"ב.

היה ועלה בבדיקה כי בעל החשבון אינו תושב ארה"ב, יבדוק המוסד הפיננסי האם בעל החשבון הוא מוסד פיננסי והאם הוא מוסד פיננסי משותף.

בדיקה כאמור תבצע באמצעות בדיקת המידע שנמצא ברשותו של המוסד הפיננסי לגבי זהות בעל החשבון לצורך קשרי לקוחות או לצורך רגולציה אחרת כגון החוק לאיסור הלבנת הון, וכן באמצעות בדיקה במידע שמספק ה-IRS לגבי מוסדות פיננסיים משותפים ושאינם משותפים או על בסיס מידע אחר הזמין לציבור.

היה ועלה כי בעל החשבון אינו תושב ארה"ב ואינו מוסד פיננסי, יבדוק המוסד הפיננסי האם בעל החשבון הוא "ישות לא פיננסית" (NFFE) אקטיבית או פסיבית.

בדיקה כאמור תבצע באמצעות קבלת תיעוד עצמי מהישות בעלת החשבון בדבר היותה "ישות לא פיננסית" אקטיבית או פסיבית.

ככל והתיעוד העצמית האמור קובע כי בעל החשבון הוא "ישות לא פיננסית" שהיא פסיבית, יידרש המוסד הפיננסי לבחון האם בעלי השליטה ביישות הם תושבי ארה"ב.

זהות בעלי השליטה ותושבותם ייבחנו באמצעות מידע הנמצא ברשות המוסד הפיננסי לצורך קשרי לקוחות או לצורך רגולציה אחרת, כגון החוק לאיסור הלבנת הון, ובמקרים בהם עולה יתרת החשבון על מיליון דולר – גם באמצעות תיעוד עצמי מבעל החשבון או בעל השליטה בבעל החשבון. את הבדיקות האמורות לגבי חשבונות קיימים של ישות עם יתרת חשבון או ערך העולים על \$250,000 נכון ל-30 יוני 2014, הייתה חובה להשלים עד ה-4.8.2016. יחד עם זאת, הפרה תחשב ככזו רק החל מ-20 יום ממועד זה.

את הבדיקות האמורות לגבי חשבונות קיימים של ישות עם יתרת חשבון או ערך שאינם עולים על \$250,000 נכון ל-30 יום 2014, אבל עולים על \$1,000,000 נכון ליום האחרון של 2015 או של כל שנה שלאחר מכן, יש להשלים בתוך שישה חודשים אחרי היום האחרון של השנה שבה יתרת החשבון או הערך עולים על \$1,000,000.

לדוגמה: הבדיקות האמורות יתבצעו עד התאריך 30.5.2017 לגבי חשבון שהיתרה בו עלתה על \$1,000,000 בתאריך 31.12.2016.

4.3.3 חשבונות פיננסיים קיימים של ישות שיש לסווגן כחשבונות בני דיווח

סיווג חשבון קיים של ישות כחשבון בר דיווח יתבצע במקרים בהם הבדיקות האמורות בסעיף 4.3.2 לעיל העלו כי:

- בעל החשבון הוא ישות תושבת ארה"ב, ולא קיים תיעוד עצמי של בעל החשבון או מידע אחר הזמין לציבור הסותר את היותו של הישות בעלת החשבון תושבת ארה"ב.
- בעל החשבון הוא ישות לא פיננסית פסיבית ובעל השליטה אחד או יותר בבעל החשבון הוא תושב ארה"ב.

במקרים בהם הבדיקה העלתה שבעל החשבון הוא מוסד פיננסי שאינו משתתף, החשבון לא יסווג כחשבון בר דיווח. אולם, יידרש דיווח בגין סך התשלומים המועברים למוסד הפיננסי שאינו משתתף. בכל מקרה אחר, המוסד הפיננסי לא יראה בחשבון כחשבון בר דיווח.

4.4 בדיקות נאותות של חשבונות חדשים בבעלות יחיד

4.4.1 חשבונות פיננסיים חדשים לגביהם אין צורך לבצע בדיקת נאותות והעברת מידע מוסד פיננסי לא יידרש לבצע בדיקת נאותות או לדווח לגבי חשבון פיננסי, המוגדר ככזה רק משום שהוא חשבון פיקדון, שיתרתו בסוף שנה אינה עולה על 50,000 דולר וכן לגבי חוזה ביטוח בעל ערך פדיון שערך הפדיון שלו בסוף שנת המס לא עולה על \$ 50,000. הפטור האמור אינו חל במקרים בהם יש למוסד הפיננסי חשש ממשי שנעשתה פעילות לגבי החשבון שמטרתה לחמוק מחובת הזיהוי והדיווח לצרכי FATCA.
אם חדל חשבון פיננסי לעמוד בתנאי הפטור, יידרש המוסד הפיננסי לבצע לגביו בדיקת נאותות תוך 90 יום מתום שנת המס בה חדל לקיים את תנאי הפטור. יחד עם זאת, התקנות מאפשרות למוסד פיננסי לבחור לבצע בדיקת נאותות לגבי חשבונות חדשים לגביהם חל הפטור, אולם המוסד הפיננסי לא יעביר מידע לגביהם כל זמן שהם עומדים בתנאי הפטור.

4.4.2 בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים חדשים שלא הוחל לגביהם פטור בעת פתיחת חשבון, או במועד רלוונטי אחר, ידרוש המוסד הפיננסי מבעל החשבון תיעוד עצמי שיאפשר לו לקבוע האם בעל החשבון הוא תושב או אזרח ארה"ב. המוסד הפיננסי יאמת את נכונות התיעוד העצמי באמצעות מידע שנאסף עם פתיחת החשבון כולל מידע שנאסף לצורך חוק איסור הלבנת הון.

4.4.3 חשבונות פיננסיים חדשים של יחיד שיש לסווג כחשבונות בני דיווח חשבון פיננסי חדש יסווג כחשבון בר דיווח במקרה והתיעוד העצמי העלה כי בעל החשבון הוא תושב או אזרח ארה"ב. במקרה שכזה על המוסד הפיננסי לדרוש מבעל החשבון לכלול בתיעוד העצמי שלו את מספר ה-TIN (מספר זיהוי לצרכי מס בארצות הברית) של בעל החשבון.
במקרים בהם ישנו שינוי בנסיבות והמוסד הפיננסי יודע כי התיעוד העצמי שגוי או לא אמין, על המוסד הפיננסי לקבל תיעוד עצמי חדש מבעל החשבון שיאפשר לו לקבוע האם הוא תושב או אזרח ארה"ב. ככל והמוסד הפיננסי לא קיבל תיעוד חדש כאמור, עליו לסווג את החשבון כחשבון בר דיווח.

4.5 בדיקות נאותות של חשבונות חדשים בבעלות של ישות

4.5.1 חשבונות פיננסיים חדשים לגביהם אין צורך לבצע בדיקת נאותות והעברת מידע ככלל, חשבונות פיננסיים חדשים שבעל החשבון הוא ישות תבוצע לגביהם בדיקת נאותות ללא קשר ליתרה הקיימת בהם. יחד עם זאת, חריג לכלל האמור הוא מקרה בו מדובר בחשבון כרטיס אשראי שלגביו מיישם המוסד הפיננסי מדיניות המונעת יתרת חשבון המגיעה לבעל החשבון העולה על 50,000 דולר. הפטור האמור אינו חל במקרים בהם יש למוסד הפיננסי מידע המצביע על כך שהישות בעלת החשבון הינה תושבת ארה"ב לצרכי מס או שבעל השליטה בישות האמורה הינו תושב או אזרח ארה"ב, וישנו חשש ממשי כי נעשתה פעילות שמטרה לעקוף את חובת הזיהוי והדיווח.

4.5.2 בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים חדשים לגביהם לא הוחל הפטור מוסד פיננסי ישראלי חייב לקבוע באמצעות בדיקת נאותות האם בעל חשבון חדש הוא:

- תושב או אזרח ארה"ב;
- מוסד פיננסי ישראלי או מוסד פיננסי תושב מדינה משתתפת;
- מוסד פיננסי משתתף או מוסד פיננסי הנחשב כמציית או פטור מדיווח;
- ישות לא פיננסית פסיבית או ישות לא פיננסית אקטיבית.

בדיקת הנאותות לגבי חשבונות חדשים תתבצע באופן הבא:

- 4.5.2.1 קבלת תיעוד עצמי מבעל החשבון שתאפשר למוסד הפיננסי לקבוע את סיווגו של בעל החשבון.
- 4.5.2.2 מוסד פיננסי ישראלי רשאי שלא לדרוש תיעוד עצמי אלא לסווג את בעל החשבון כישות לא פיננסית אקטיבית או מוסד פיננסי ישראלי או מוסד פיננסי משותף בהסתמך על מספר GIIN (מספר ייחודי לצורך דיווח FATCA המונפק למוסדות הפיננסיים על ידי ה-IRS, ראה סעיף 5.3 להלן) שסופק לו או באמצעות מידע אחר הזמין לציבור או נמצא בידי המוסד הפיננסי הישראלי.
- 4.5.2.3 אם בעל החשבון הוא ישות לא פיננסית פסיבית, המוסד הפיננסי הישראלי יידרש לזהות את בעלי השליטה בבעל החשבון, באמצעות נהלי החוק לאיסור הלבנת הון, ולקבוע על בסיס תיעוד עצמי אם בעל השליטה הוא תושב ארה"ב.

4.5.3 חשבונות פיננסיים חדשים של ישות שיש לסווג כחשבונות בני דיווח

- חשבון פיננסי שבדיקת הנאותות לגביו העלתה כי בעל החשבון הוא מוסד פיננסי שאינו משותף לא יסווג כחשבון בר דיווח. אולם, המוסד הפיננסי הישראלי יידרש להעביר לרשות המסים בישראל דיווח על הסכום המצטבר של התשלומים לאותו מוסד. בכל מקרה אחר המוסד הפיננסי הישראלי יסווג כחשבון בר דיווח במקרים בהם:
- בעל החשבון הוא תושב ארה"ב.
  - בעל החשבון הוא ישות לא פיננסית פסיבית, ונמצא שאחד או יותר מבעלי השליטה בבעל החשבון הוא תושב ארה"ב.

4.6 בדיקות נאותות של חשבונות מעבר בבעלות יחיד

- מוסד פיננסי ישראלי חייב לקבל תיעוד עצמי מיחיד שהוא בעל חשבון מעבר עד לתאריך 4.6.2017 ולבצע את בדיקת נאותות וסיווג החשבון באותו אופן בו הבדיקה והסיווג מבוצעת לחשבון חדש של יחיד.
- מוסד פיננסי ישראלי אשר לא עלה בידו לקבל את התיעוד העצמי האמור, חייב בתוך שנה מיום התחילה לבצע בדיקת נאותות וסיווג החשבון באותו אופן בו הבדיקה והסיווג מבוצעת לחשבון קיים של יחיד בעל ערך גבוה.

4.7 בדיקות נאותות של חשבונות מעבר בבעלות ישות

- מוסד פיננסי ישראלי חייב לקבל תיעוד עצמי מישות שהיא בעלת חשבון מעבר עד לתאריך 4.6.2017 ולבצע את בדיקת נאותות וסיווג החשבון באותו אופן בו הבדיקה והסיווג מבוצעת לחשבון חדש של ישות.
- מוסד פיננסי ישראלי אשר לא עלה בידו לקבל את התיעוד העצמי האמור, חייב בתוך שנה מיום התחילה לבצע בדיקת נאותות וסיווג החשבון באותו אופן בו הבדיקה והסיווג מבוצעת לחשבון קיים של ישות.
- על אף האמור, לגבי חשבונות מעבר שנפתחו לפני התאריך 1.1.2015 רשאי המוסד הפיננסי הישראלי לבחור להחיל את הליכי הבדיקה של חשבון קיים של ישות.

4.8 חובת הודעה של המוסד הפיננסי לבעל החשבון בדבר סיווג החשבון כחשבון בר דיווח

- מצא מוסד פיננסי ישראלי כי חשבון פיננסי הוא חשבון פיננסי בר דיווח, יודיע על כך המוסד הפיננסי בכתב לבעל החשבון, ובמקרים בהם בעל החשבון הוא ישות לא פיננסית פסיבית, יודיע בנוסף גם ליחיד בעל השליטה בחשבון.
- ההודעה תכלול את דבר סיווגו של החשבון כחשבון בר דיווח ואת דבר העברת פרטי החשבון, פרטי בעל החשבון ופרטי יחיד בעל השליטה בבעל החשבון, ככל וישנו, ל-IRS. בנוסף, ההודעה תכלול את הדרכים בהם על פי הסכם ה-FATCA יכול בעל החשבון להוכיח כי אינו תושב ארה"ב.
- ההודעה תישלח 30 יום לפחות לפני העברת המידע לראשונה למנהל רשות המסים בישראל ולאחר מכן תישלח הודעה אחת לשנתיים. הודעה כאמור תישלח למען הדואר העדכני או הדואר האלקטרוני העדכני של בעל החשבון, כפי שנמצא ברשומות המוסד הפיננסי. ככל

ומדובר בחשבון המוחזק לטובתו של אחר, הודעה תישלח למען הדואר או למען הדואר האלקטרוני של מי שרשום בספרי המוסד הפיננסי כמחזיק בחשבון.

במקרים בהם בעל החשבון הוא ישות לא פיננסית פסיבית, הודעה כאמור תישלח גם למען הדואר העדכני או הדואר האלקטרוני העדכני של יחיד בעל השליטה בבעל החשבון, כפי שנמצא ברשומות המוסד הפיננסי. לא קיים בידי המוסד הפיננסי מען של יחיד בעל שליטה בבעל שליטה בחשבון, תכלול הודעה לבעל החשבון דרישה להעביר את ההודעה ליחיד בעל השליטה בחשבון.

מטרת ההודעה היא מתן פרק זמן לבעל החשבון להוכיח למוסד הפיננסי כי הוא אינו תושב ארה"ב וכי אין לסווג את החשבון כ"חשבון בר דיווח". לאור תכלית זאת (כפי שגם קבע בית המשפט העליון בבג"ץ 8886/15 רפובליקנים מחו"ל בישראל ואח' נ' ממשלת ישראל ואח') במקרים בהם פנה בעל החשבון למוסד הפיננסי בכדי להפריך את סיווג חשבונו כחשבון בר דיווח, המוסד הפיננסי **לא יעביר מידע למנהל רשות המסים בישראל** בטרם ידון וייתן תשובה פניית בעל החשבון, גם אם עברו למעלה משלושים יום מיום מתן ההודעה. לאחר מסירת ההודעה הראשונה, תישלח אחת לשנתיים הודעה לבעל החשבון.

4.9 הוראות כלליות

4.9.1 **"הטמעת נהלי זיהוי"** – מוסד פיננסי ישראלי מדווח חייב להטמיע נהלים המבטיחים זיהוי של כל שינוי בנסיבות החשבון כך שנמצא בו סממן של ארה"ב. ולגבי חשבונות בעלי ערך גבוה, יטמיע נהלים המבטיחים שמנהל קשרי לקוחות יזהה כל שינוי בנסיבות החשבון.

4.9.2 **הסתמכות על תיעוד עצמי או ראיות תיעודיות** – מוסד פיננסי ישראלי מדווח לא יסתמך על תיעוד עצמי או על ראיות תיעודיות שהוא יודע, או שיש לו סיבה לדעת, כי הם שגויים או לא אמינים. ככל שהסתמך על תיעוד או ראיה כאמור בעת בדיקת הנאותות לגבי החשבון, עליו לבדוק מחדש את מעמד החשבון.

4.9.3 **ראיה תיעודית** – המוסד הפיננסי רשאי להסתמך על הראיות התיעודיות המפורטות בחלק 6, סעיף ד' לנספח 1 להסכם ה-FATCA.

4.9.4 **חישוב יתרה מצרפית** – לצורך חישוב יתרה, ערך או יתרה מצרפית, מוסד פיננסי ישראלי מדווח ייחס לכל אחד מבעלי חשבון פיננסי המוחזק בבעלות משותפת את היתרה הכוללת או הערך הכולל בחשבון, וכן לצורך הקביעה אם חשבון הוא בעל ערך גבוה יבדוק המוסד הפיננסי אם מנהל קשרי לקוחות יודע כי הבעלות בחשבון פיננסי אחר נמצאת, במישרין או בעקיפין, בבעלות או בשליטה של בעל החשבון או הוקמו על ידו, למעט חשבונות שהוקמו לטובתו של אחר.

4.9.5 **כלל תרגום מטבע** – לצורך יישום הוראות ה-FATCA יחולו כללי תרגום מטבע שבחלק 6, סעיף ג', סעיף קטן 3 לנספח 1, ובלבד שייעשה שימוש בשער החליפין בלבד.

4.9.6 **בעל חשבון שהוא ישות שקופה** – מוסד פיננסי ישראלי מדווח רשאי להכיר בבעלים של ישות שקופה, המתוארת בתקנה 10(י) לתקנות FATCA, כמחזיקה חשבון כאמור באותה תקנה אם הומצא לו תצהיר מאת הישות שהיא מקיימת את תנאי הדין האמריקני לצורך כך. היה החשבון הפיננסי האמור חשבון המוחזק לטובתו של אדם אחר והבעלים של הישות השקופה אינו מוסד פיננסי, יראו את האדם האחר כבעל החשבון.

5. חובת רישום ודיווח

5.1 חובת רישום – כללי

מוסד פיננסי ישראלי חייב ברישום המסים בישראל. מוסד פיננסי ישראלי שאינו פטור מדיווח בהתאם לנספח 2 להסכם ה-FATCA, חייב ברישום גם ב-IRS.

- 5.2 רישום מוסד פיננסי שאינו חייב בדיווח**
 מוסד פיננסי הפטור מדיווח בהתאם לנספח 2 להסכם ה-FATCA, ימלא טופס רישום כמוסד פיננסי שאינו חייב בדיווח שמספרו 941 (מצ"ב כנספח 2). הטופס יכלול את פרטי הזיהוי של המוסד הפיננסי והסעיף בנספח 2 להסכם ה-FATCA שבגיניו המוסד הפיננסי מוגדר כמוסד פיננסי פטור.
- 5.3 רישום מוסד פיננסי חייב בדיווח**
 רישום מוסד פיננסי חייב בדיווח יתבצע בהתאם לשלבים הבאים:
- 5.3.1 רישום באתר ה-IRS וקבלת מספר GIIN ייחודי, על הרישום להתבצע לפחות 45 ימים לפני הגשת טופס 940 (מצ"ב כנספח 3) כמפורט לחץ כאן לפורטל הרישום ב-IRS
- 5.3.2 הנפקת "כרטיס חכם" בפורמט ממשל זמין (לחץ כאן לכניסה לפרטים נוספים).
- 5.3.3 פתיחת תיק במס הכנסה לצורך יישום תקנות ה-FATCA: יישום הוראות ה-FATCA מחייב כי כל מוסד פיננסי ישראלי יהיה רשום במס הכנסה ובעל מספר תיק. מוסד פיננסי ישראלי שאין לו תיק פעיל במס הכנסה, יפתח במשרדי פקיד השומה תיק מס הכנסה באמצעות טופס 4436. על גבי הטופס ניתן לסמן ב-"אופי ההתאגדות" את האפשרות "FATCA / הסכם יישום", שמשמעותו היא פתיחת 'סוג תיק' 60 שכל חובותיו הם דיווח לצרכי FATCA ללא חובת הגשת דוחות מס שנתיים, מקדמות מס וכדומה. יצוין כי גוף פיננסי שיש לו כבר תיק במס הכנסה (שאינו תיק ניכויים), לא נדרש לפתוח תיק נוסף לצורך דיווח FATCA.
- 5.3.4 מוסד פיננסי חייב בדיווח ירשם באמצעות טופס 940 – "בקשה לרישום במערכת דיווחי ה-FATCA" – הטופס יכלול את מספר התיק במס הכנסה (שאינו מספר תיק ניכויים), את מספר ה-GIIN, את מספר הזהות של בעל הכרטיס החכם ואת השנה הראשונה לגביה החלה חובת הדיווח.
 את הטופס יש להגיש באמצעות דוא"ל, לחץ כאן לכתובת הדואר. מוסד פיננסי הוא "תחת חסות" יציין בנוסף לאמור גם את פרטי נותן החסות לרבות מספר תיק מס הכנסה ומספר ה-GIIN. יצוין כי מוסד פיננסי "תחת חסות" לא יידרש לציין את ה-GIIN רק במידה ואין בניהולו חשבונות בני דיווח ולא קיבל GIIN מה-IRS.
- 5.4 חובת דיווח**
 לאחר שהמוסד הפיננסי הישראלי המדווח ביצע את הבדיקות הנדרשות על פי התקנות עליו להעביר דיווח מפורט בגין החשבונות בני הדיווח. יובהר כי גם מוסדות פיננסיים החייבים בדיווח שאינם מנהלים חשבונות בני דיווח מחויבים בהגשת דיווח (דיווח "0" – NIL Report).
- הדיווח יכלול את הפרטים הבאים:
- 5.4.1 שמו, כתובתו ומספר TIN אמריקאי של בעל החשבון ובמקרה של ישות לא פיננסית פסיבית גם שמו, כתובתו ומספר TIN אמריקאי של בעל השליטה בבעל החשבון.
- 5.4.2 מספר חשבון (או נתון מזהה דומה בהיעדרו של מספר חשבון).
- 5.4.3 השם ה-GIIN של המוסד הפיננסי הישראלי המדווח.
- 5.4.4 יתרת סגירה של החשבון הפיננסי או שווי החשבון הפיננסי בסוף השנה הרלוונטית או ביום הפסקת פעולתו של החשבון הפיננסי, במקרה בו פסק החשבון הפיננסי מלפעול במהלך שנה.

5.4.5 הסכום הכולל ברוטו, לגביו המוסד הפיננסי הישראלי הוא הנושה או החייב, ששולם או נזקף לחשבון בשנת הדיווח הרלוונטית לרבות סכום מצטבר על כל תשלומי פדיון לבעל החשבון.

5.4.6 על אף אמור בסעיף 5.4.5 לעיל, לגבי חשבון למשמורת ידווחו כל אלה:
5.4.6.1 הסכום ברוטו של ריבית דיבידנד והכנסות אחרות שהופקו מהנכסים המוחזקים בחשבון (בין ששולמו ובין שנוקפו לזכות החשבון) בשנת הדיווח הרלוונטית.

5.4.6.2 הסכום ברוטו ממכירה או פדיון נכס ששולמו או נזקפו לזכות החשבון בשנת הדיווח הרלוונטית ושלגביהם המוסד הפיננסי הישראלי פעל כאפטרופוס, מתווך, ממונה, או סוכן של בעל החשבון בדרך אחרת.

5.4.7 על אף האמור בסעיף 5.4.5 לעיל, לגבי חשבון פיקדון ידווח הסכום הכולל ברוטו של ריבית ששולמה או נזקפה לזכות החשבון בשנת הדיווח הרלוונטית.

5.4.8 על אף האמור בסעיף 5.4.1 לעיל, במידה ולא קיים ברשות המוסד הפיננסי מספר TIN של בעל חשבון קיים, ידווח המוסד הפיננסי את תאריך הלידה של בעל החשבון, במידה וזה קיים ברשותו.

החל מיום 1.1.2017 חלה חובה על המוסד הפיננסי, בהתאם לתקנה 8 לתקנות ה-FATCA, לדרוש מבעל חשבון קיים מספר TIN אם זה לא קיים ברשומותיה. כל עוד לא עלה בידי המוסד הפיננסי לקבל את מספר ה-TIN, ידווח המוסד הפיננסי על תאריך הלידה.

5.5 מועדי דיווח
הדוח יוגש עד ליום העשרים לספטמבר שלאחר סוף שנה שלגביה מוגש הדוח. מקום בו הועבר דוח לארצות הברית וה-IRS הודיע כי המוסד הפיננסי נדרש להגיש דוח מתוקן או משלים, יגיש המוסד הפיננסי דוח כאמור תוך 60 יום מיום שקיבל הודעה בדבר החובה להגשתו.

5.6 אופן הדיווח
הדיווח לצרכי FATCA יבוצע בהתאם להנחיות הטכניות ולסכמות מופיעות בפורטל FATCA באתר רשות המסים בישראל, לכניסה לפורטל לחץ כאן.

6. סנקציות

6.1 עיצום כספי בשל אי עמידה בהוראות 135ג לפקודה
6.1.1 עיצום כספי – כללי
סימן ז' בפרק שני חלק י' לפקודה קובע מספר מקרים בהם יוטל עיצום כספי על המפר של הוראות סעיף 135ג לפקודה, הסימן מונה שתי סוגי הפרות אפשריות:

6.1.1.1 **עיצום כספי בשל אי ביצוע בדיקת נאותות** – מוסד פיננסי ישראלי מדווח אשר לא דרש מבעל חשבון קיים למסור לו מידע, או לא ערך לגבי בעל החשבון כאמור את הבדיקות הדרושות, יוטל עליו עיצום כספי. סכום העיצום יהיה במקרים כאמור בסך של 5,000 ש"ח.

במקרים בהם בעת פתיחת חשבון חדש לא דרש המוסד הפיננסי מבעל החשבון למסור את המידע הנדרש, או במקרים בהם המוסד הפיננסי לא ערך את הבדיקות הנדרשות בגין אותו חשבון חדש, סכום העיצום יהיה בסך של 50,000 ש"ח.

יצוין כי סכום העיצום יוטל בגין כל חשבון לגביו לא התבצעו הפעולות האמורות.

6.1.1.2 **עיצום כספי בשל אי דיווח** – מוסד פיננסי ישראלי מדווח אשר לא העביר את הדיווח הנדרש באופן או במועד שנקבע בסעיף 135ג(ג) לפקודה או הגיש את הדיווח באופן חלקי, סכום העיצום שיוטל עליו הינו בסך של 25,000 ש"ח לכל שנת דיווח.

במידה ואחת ההפרות המתוארות לעיל הינה הפרה חוזרת, כלומר הפרה של הוראה מהוראות סעיף 195" לפקודה תוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה, ייוסף על העיצום כספי הקבוע בסעיף סכום נוסף השווה לעיצום הכספי כאמור.

סכום העיצום הכספי יתעדכן בראשון לינואר בכל שנה על פי השינוי במדד המחירים לצרכן הידוע באותו יום.

6.1.2 הליך הטלת העיצום:

6.1.2.1 הודעה על כוונת חיוב – קודם להטלת העיצום הכספי תימסר למוסד הפיננסי הודעה על כוונה להטיל עליו עיצום כספי ("הודעה על כוונת חיוב") אשר תכלול את הפרטים הבאים:

- 6.1.2.1.1 המעשה או המחלל המהווה הפרה.
- 6.1.2.1.2 סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו.
- 6.1.2.1.3 זכותו של המפר לטעון טענותיו בפני המנהל.
- 6.1.2.1.4 הסמכות להגדיל את סכום העיצום הכספי בשל הפרה חוזרת.

6.1.2.2 זכות טיעון בפני המנהל – מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב כאמור, יכול לטעון את טענותיו בפני המנהל בכתב, או בעל-פה אם ביקש זאת בכתב, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו. טענותיו על המפר יובאו בפני המנהל בתוך תקופה של 30 ימים ממועד מסירת ההודעה על כוונת חיוב. המנהל רשאי להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים נוספים.

6.1.2.3 הודעה על כוונת חיוב כהודעת תשלום – במידה ובחר המפר שלא לטעון טענותיו בפני המנהל כאמור, יראו בהודעה על כוונת חיוב כמסירת דרישת התשלום במועד מסירתה.

6.1.2.4 החלטת המנהל – לאחר שקילת טיעוני המפר, המנהל יוכל לקבל את טענותיו של המפר ולא להטיל את העיצום, לדחות את טענותיו של המפר ולהותיר את סכום העיצום על כנו או להפחית את סכום העיצום בהתאם להוראות הפחתה שיקבעו בתקנות.

החלטת המנהל תכלול:

6.1.2.4.1 החלטה להטיל עיצום כספי – במקרה והוחלט להטיל עיצום כספי לאחר מתן זכות הטיעון למוסד הפיננסי, חובה על המנהל למסור דרישת תשלום בכתב הכוללת נימוקים להחלטתו, סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו.

6.1.2.4.2 החלטה שלא להטיל את העיצום הכספי – במקרה והוחלט על ידי המנהל שלא להטיל עיצום כספי ימסור המנהל למוסד הפיננסי הודעה בכתב על דבר אי הטלת העיצום.

6.1.3 מועד לתשלום

על המפר לשלם את העיצום הכספי שנקבע תוך שלושים ימים ממועד מסירת דרישת התשלום. סכום העיצום שנקבע בדרישת התשלום יישא הפרשי הצמדה וריבית מיום דרישת התשלום ועד ליום התשלום כהגדרתם בסעיף 159א(א) לפקודה.

6.1.4 ערעור על החלטת המנהל

ערעור על החלטת המנהל ניתן להגיש לבית משפט השלום תוך שלושים ימים מיום מסירת החלטת המנהל. יש לציין כי הגשת ערעור כאמור אינה מעכבת את חובת תשלום העיצום הכספי שנקבע, אלא אם הסכים לכך המנהל או הורה על כך בית המשפט.

6.2 פרסום בדבר הטלת עיצום כספי
 החלטות המנהל בדבר הטלת עיצום כספי, יפורסמו באתר האינטרנט של רשות המסים, בכפוף לאמור בסעיף 9(א) ו-9(ב) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998.
 הפרטים שיפורסמו:

- עצם הטלת העיצום.
  - סכום העיצום שהוטל.
  - במידה והופחת העיצום, יפורטו הנסיבות שבגינן הופחת העיצום הכספי וגובה ההפחתה.
  - פרטי המפר הרלוונטי נוגעים לעניין, לרבות שמו של המפר במידה ומדובר בתאגיד.
  - במידה והוגש ערעור לבית משפט, יפרסם המנהל את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.
- פרסום בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים.

6.3 שמירת אחריות פלילית
 תשלום עיצום כספי כאמור לעיל, לא יגרע מאחריות פלילית של אדם שהפר הוראה המנויה בסעיף 195"י לפקודה המהווה עבירה. יצוין כי בכל מקרה לא יינקט כנגד אדם הליך פלילי ועיצום כספי במקביל.

6.4 הוראות מעבר
 מאחר ומדובר בתהליך חדש ועל מנת להקל על המוסדות הפיננסיים ולאפשר להם תקופת התארגנות, נקבעו הוראות מעבר שיחולו למשך שנתיים מיום תחילת תיקון 227 (להלן – "תקופת הוראות המעבר").
 בתקופת הוראות המעבר בטרם הוצאת הודעה על כוונת חיוב ישלח המנהל התראה בכתב למפר (להלן – "התראה") וידרוש ממנו לתקן את ההפרה בתוך 60 ימים. במידה ולא תתוקן ההפרה בתקופה האמורה תימסר למפר הודעה על כוונת חיוב. שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך את תקופת הוראות המעבר לתקופות נוספות של שנה אחת בכל פעם, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה יחד עם התקופה האמורה לעיל לא יעלו על חמש שנים.

7. חובת ניכוי במקור ממוסדות פיננסיים שאינם משתתפים

בנוסף לעיצום הכספיים שפורטו לעיל, סעיף 4 להסכם ה-FATCA, שאומץ במסגרת תקנה 9 לתקנות, מטיל חובת ניכוי במקור בשיעור של 30% מכל תשלום בר ניכוי במקור בארה"ב המשולם למוסד פיננסי שאינו משתתף. בהתאם להוראות הסעיף האמור, הניכוי במקור יעשה באמצעות גוף מנכה, לפי העניין. על המוסד הפיננסי הישראלי, שאינו גוף מנכה, להעביר לגוף המנכה את כל המידע הנדרש לו לביצוע ניכוי ודיווח.

בכבוד רב,

קרלמן רואי חשבון

נספח 1 – מזכר הבנות**Memorandum of Understanding**

At the signing today of the Agreement Between the Government of the United States of America and the Government of the State of Israel to Improve International Tax Compliance and to Implement FATCA (hereinafter the "Agreement"), the representatives of the United States of America and Israel wish to confirm their understanding of the following:

It is understood that Non-Paying Pension Insurance Funds and Pension Paying Insurance Funds may be treated as funds that may be eligible to qualify as a Treaty-Qualified Retirement Fund in subparagraph A of Section II of Annex II.

In reference to subparagraph 1(z)(2) of Article 1 (Definitions), it is understood that the term "refund" may also include a refund paid to the policyholder of a previously paid premium under an Insurance Contract (other than under a life insurance contract) due to policy cancellation or termination that is calculated according to accepted actuarial principles as described in Circular 2013-1-5 issued by the Commissioner of the Capital Market, Insurance and Savings.

In reference to paragraph 1 of Article 10 (Term of Agreement), the Government of the United States understands that the Government of the State of Israel plans to complete the procedures necessary for entry into force of the Agreement and introduce legislation that is to enable the Agreement to be implemented in Israel, with the goal of having the Agreement enter into force by September 30, 2015. Based on this understanding, as of the date of signature of the Agreement, the United States Department of the Treasury intends to treat each Israeli Financial Institution, as that term is defined in the Agreement, as complying with, and not subject to withholding under, section 1471 of the U.S. Internal Revenue Code during such time as Israel is pursuing the necessary internal procedures for entry into force of the Agreement. The United States further understands that Israel's Ministry of Finance intends to contact the United States Department of the Treasury as soon as it is aware that there might be a delay in Israel's internal approval process for entry into force of the Agreement such that Israel would not be able to provide its notification under paragraph 1 of Article 10 of the Agreement prior to September 30, 2015. If upon consultation with Israel, the United States Department of the Treasury receives credible assurances that such a delay is likely to be resolved in a reasonable period of time, the United States Department of the Treasury may decide to continue to apply FATCA to Israeli Financial Institutions in the manner described above as long as the United States Department of the Treasury assesses that Israel is likely to be able to send its notification under paragraph 1 of Article 10 by September 30, 2016. It is understood that should the Agreement enter into force after September 30, 2015, any information that would have been reportable under the Agreement thereafter (and prior to its entry into force) had the Agreement been in force by September 30, 2015, is owed on the September 30 next following the date of entry into force.

It is understood that any Association (as defined in the Israeli Associations Law of 1980) that is also a Public Institution as defined in Article 9(2) of the Israeli Income Tax Ordinance, 1961, or any Public Utilities Company (as defined in the Israeli Companies Law of 1999) that is also such a Public Institution, may be treated as an NFFE that satisfies subparagraph B(4)(j) of section VI of Annex I.

It is understood that a company that manages provident funds in accordance with the directives set forth in Section 2 of the Israeli Control of Financial Services Law (Provident Funds Law) – 2005, may be treated as an investment advisor or investment manager that is a deemed-compliant FFI as described in paragraph D of Section IV of Annex II.

It is understood that the definitions provided in Annex I apply throughout the Agreement, including to Annex II.

Signed at ~~Jerusalem~~ in duplicate, in the English language, this 27 day of June, 2014.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA:

FOR THE GOVERNMENT OF
THE STATE OF ISRAEL:

נספח 2 – טופס 941

941

בקשה לרישום מוסד פיננסי ישראלי שאינו מדווח לצורך FATCA

(סמך/י/√ בריבוע המתאים)

פריטי המוסד הפיננסי הישראלי(1)

שם המוסד הפיננסי	כתובת המוסד הפיננסי	מספר תיק כספי הכנסה/מספר ישות
כתובת דואר אלקטרוני	מספר טלפון	

הריני להצהיר בזאת כי המוסד הפיננסי הנ"ל אינו חייב בדיווח לעניין הסכם ה-FATCA, תחת אחת מההגדרות הבאות המופיעות בנספח II להסכם ה-FATCA:

- "מוסד פיננסי שיש לו רק חשבונות בעלי ערך נמוך" - מוסד פיננסי ישראלי שפעילותו בתחום גמילות חסדים ידעם בטופס 942
- "ארגון בינלאומי"
- "בנק מרכזי"
- "קצין לפרישה מוכרת לצרכי אמנה"
- "קצין רבת משתתפים לפרישה"
- "קצין מעוטת משתתפים לפרישה"
- "קצין פנסיה של בעל זכות שביושר פטור"
- "ישות השקעות בבעלות מלאה של בעלי זכות שביושר פטורים"
- "מוסד פיננסי עם בסיס לקוחות מקומי"
- "בנק מקומי"
- "מנפיק מוסמן של כרטיסי אשראי"
- "תשות מסלתיות"
- "תאגדות מתוערת ע"י נאמן"
- "ישות השקעות תחת חסות ותאגיד או נשלט"
- "כלי להשקעות תחת חסות, בהחזקת מעטים"
- "יועצי השקעות ומנהלי השקעות"
- "כלי השקעות קולקטיבי"

הריני לאשר את נכונות הפרטים המצוינים בטופס זה

תאריך	שם החותם	תפקיד החותם	החתימה	הזמנת המוסד הפיננסי
-------	----------	-------------	--------	---------------------

דברי הסבר לטופס רישום מוסד פיננסי ישראלי שאינו מדווח לצורך FATCA

בשנת 2010 נחקק בקונגרס האמריקאי ה-Foreign Account Tax Compliance Act (להלן: "חוק ספקא"), אשר מטרתו למנוע התחמקות מתשלום מס על ידי תושבי ארה"ב המנהלים חשבונות פיננסיים מחוץ לארה"ב. חוק הספקא מחייב מוסדות פיננסיים שאינם אמריקאים לעשות כדיוקת נאותות לחשבונות המנהלים אצלם, לזהות בעלי חשבונות אמריקאים ולהעביר מידע פיננסי אודות חשבונות שווה כאמור לרשויות המס בארה"ב. לצורך איכות ההסדר האמנה, קבע חוק הספקא, כי מוסדות פיננסיים שלא יצייתו יהיו כפופים לניכוי של 30% מכל תקבול ממקור הכנסה אמריקאי הנוגעבר אליהם. ביום 30.6.14 התמה מדינת ישראל עם ארה"ב על הסכם בדבר שיסור ציות מס בינלאומי ויישום FATCA, מכוחו התחייבה ישראל לחייב את המוסדות הפיננסיים שבה לבצע בדיוקת נאותות לחשבונות המנהלים אצלם, לאסוף מידע אודות בעלי חשבון אמריקאים ולהעביר את המידע לרשות המסים בישראל, על מנת שזו תעביר לרשויות המס בארה"ב. בהסכם נקבע כי מוסדות פיננסיים מסוימים שאינם חייבים בדיווח, וכן סוגים של חשבונות פיננסיים לנביאם לא תחול חובת הדיווח. המוסדות הפיננסיים שאינם חייבים בדיווח וכן החשבונות הפטורים מדיווח, מצוינים בנספח II להסכם ה-FATCA (להלן: "הנספח"). המופיע בתוספת הראשונה לתקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטא), התשל"ו-2016. מוסד פיננסי שעומד בהגדרות המצויות בנספח אינו חייב בבצוע בדיוקת נאותות דיווח FATCA ויהיה חייב ברישום בלבד ברשות המסים בישראל באמצעות טופס זה.

בטופס יש לציין את פריטי המוסד הפיננסי ואת הסעיף מתוך הנספח מכוון המוסד הפיננסי אינו חייב בדיווח FATCA.

דוגמאות למוסדות פיננסיים ישראליים אשר עשויים להיות מוסדות פיננסיים שאינם חייבים בדיווח מתוך הנספח האסור:

1. סעיף 1 ג' לסכמ מעניק פטור מדיווח לבנק מרכזי. מוסד שעל פי חוק או החלטת ממשלה הוא הסמכות העיקרית, מלבד ממשלת ישראל עצמה, להפיק מכשירים שנועדו להפצה כמטבע. מוסד כאמור עשוי לכלול גוף שהוא נפרד ממשלת ישראל, בין בבעלות מלאה או חלקית של ישראל ובין אם לאו.
2. סעיף 111 ג' לסכמ מעניק פטור מדיווח למוסד פיננסי שיש לו רק חשבונות בעלי ערך נמוך. מוסד פיננסי ישראלי הנוסד בדרישות הבאות:
  1. המוסד הפיננסי אינו ישות השקעות;
  2. לא מוחזק חשבון פיננסי בידי המוסד הפיננסי או בידי כל ישות קשורה שיתרתו או ערט עולים על 50,000 דולר, תוך הולת הכללים שנקבעו בנספח I ביחס לצירוף חשבונות ולתרומם מטבע, וכן;
  3. למוסד הפיננסי אין נכסים בשווי של יותר מ- 50 מיליון דולרים במאזן שלו, למוסד הפיננסי ולכל ישות קשורה, ברישום משותף, אין נכסים בשווי כולל של יותר מ- 50 מיליון דולרים במאזנים המאוחדים או המשולבים שלהם.

ליתר מידע, ייעוץ מקצועי ניתן במסגרת שירות המעוון - 07-972-6098111

(1) בהגדרה בסעיף 135 למקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961

נספח 3 – טופס 940

940

בקשה לרישום במערכת דיווחי ה - FATCA

- - שדות חובה

פרטי המוסד הפיננסי⁽¹⁾ המדווח

סוג המוסד הפיננסי המדווח - *		
☐ מוסד למשמורת	☐ מוסד לפקדונות	☐ חברה ביטוח מסויימת
שם המוסד הפיננסי המדווח - *	מספר GIIN של המוסד הפיננסי - *	מספר תיק במס הבנסה או מספר תיק לדיווח מטקא - *

אם מדובר בדיווח ע"י גוף חסות

שם גוף החסות - *	מספר GIIN של גוף החסות - *	מספר תיק במס הבנסה של גוף החסות - *
------------------	----------------------------	-------------------------------------

פרטי איש הקשר

שם איש הקשר לעניין דיווחי ה - FATCA - *	מספר הטלפון של איש הקשר - *	מספר הטלפון הנייד של איש הקשר
כתובת דואל לאלקטרונית - *		

פרטי המשדד בעל הכרטיס⁽²⁾

שם בעל הכרטיס	מספר זהות של בעל הכרטיס
---------------	-------------------------

השנה הראשונה עליה יש לדווח _____

הריני לאשר את נכונות הפרטים המצויינים בטופס זה

תאריך	שם החותם	תפקיד החותם	חתימה	תחומת המוסד הפיננסי
-------	----------	-------------	-------	---------------------

(1) מהגדרתו בסעיף 135 ב לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961
 (2) כרטיס כפורמט "ממשל ומיין". עד לעדכון פרטים אלו לא ניתן יהיה לשדר את הדיווח

צילן המסמך למען השמירה יחיד (מסמך) - 1.10.14

נספח 4 - שאלות ותשובות

שאלות ותשובות נוספות בנושא יישום החוק ובנושאים טכניים ניתן למצוא באתר רשות המסים ובפורטל הדיווח.

שאלה: כיצד יפעל מוסד פיננסי ישראלי החייב בדיווח שאינו מנהל חשבונות פיננסיים בני דיווח?
תשובה: מוסד פיננסי כאמור חייב בהגשת "דוח 0" ("NIL REPORT") בדבר היותו מוסד פיננסי שאינו מנהל חשבונות בני דיווח (כאמור בסעיף 5.4). בכדי להקל על המוסדות הפיננסיים האמורים, רשות המסים פיתחה כלי עזר לדיווח דוח כאמור באמצעות הזנת פרטי המוסד הפיננסי והצהרה כי אינו מנהל חשבונות בני דיווח. הכלי יוצר את קובץ הדיווח המתאים ושולח את הדיווח ל-IRS. הדיווח נעשה בפורטל הדיווח, לחץ כאן כדי לכניסה לפורטל הדיווח.

שאלה: האם על המוסד הפיננסי לדרוש תיעוד עצמי מבעל חשבון מחדש בכל שנה?
תשובה: הסכם ה-FATCA לא מחייב דרישה לחידוש תקופתי של תיעוד עצמי, אלא אם השתנו הנסיבות או אם למוסד הפיננסי יש חשד שהשתנו הנסיבות. יחד עם זאת, במידה ובהתאם לדין בארה"ב קיימת דרישה מבעל החשבון לחדש את הטופס מדי תקופה, הדרישה לחידוש התיעוד העצמי בעינה עומדת.

שאלה: מה הסטאטוס של חשבון משותף בו רק חלק מבעלי החשבון הם אזרחי או תושבי ארה"ב?
תשובה: חשבון משותף שאחד או יותר מהמחזיקים בו הוא תושב או אזרח ארה"ב יראה כחשבון אמריקאי.

שאלה: כיצד יפעל המוסד הפיננסי באשר לחשבון המוגדר, בהתאם לנהלי המוסד הפיננסי, כחשבון קבוצת רכישה?
תשובה: חשבון קבוצת רכישה נפתח בד"כ במוסד הפיננסי על שם נציגות של חברי הקבוצה לטובת רכישה. סעיף 5ד' לנספח 2 להסכם ה-FATCA קובע כי חשבון לטובת צד שלישי שנוצר בקשר עם מכירה, הלפה או חכירה של מקרקעין או רכוש אישי, שעונה על הדרישות המפורטות בסעיף, יהווה חשבון המוחרג מהגדרת חשבון פיננסי והמוסד הפיננסי לא יידרש לבצע לגביו בדיקות נאותות או להעביר לגביו דיווח.
 על כן, חשבון קבוצת רכישה העומד בתנאים האמורים, יהווה חשבון המוחרג מהגדרת חשבון פיננסי.